

Čís. 5814.

Podle § 20, čís. 2 zákona čís. 241/1922 Sb. z. a n. lze uložit trest na penězích vedle trestu na svobodě jen při použití druhé sazby trestní, byl-li totiž čin spáchán po živnostensku.

Uložil-li soud vedlejší trest peněžitý, ač nebyla zjištěna tato okolnost v zákoně jmenovitě uvedená, vykročil z mezí zákonné sazby trestní.

(Rozh. ze dne 8. února 1937, Zm I 1254/36.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto porotního soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle § 20, čís. 2 zák. čís. 241/1922 Sb. z. a n. a uložen mu trest vězení na dobu 14 dní a trest peněžitý v částce 1.000 Kč, v případě nedobytnosti trest vězení dalších 10 dní, zrušil napadený rozsudek ve výroku o trestu a vyrocích s tím souvisících jako zmatečný a vyměřil obžalovanému podle § 20, odst. 2 zák. čís. 241/1922 za použití § 260 lit. b) tr. z. trest vězení v trvání 8 (osmi) dnů zostřeného jedním postem.

Z d ů v o d ů:

Nelze upříti oprávnění zmateční stížnosti, uplatňující důvod zmatečnosti podle § 344, č. 12 tr. ř., že totiž porotní soud při vyměřování trestu obžalovanému vykročil z mezí zákonné trestní sazby, pokud se tato zakládá na přitěžující okolnosti v zákoně jmenovitě uvedené, tím, že uložil obžalovanému podle § 20 zák. čís. 241/1922 Sb. z. a n. vedle trestu na svobodě ještě trest peněžitý, ač výrokem porotců nebylo zjištěno, že čin byl spáchán po živnostensku. Trestní sazba § 20 cit. zák. zní: »Trestem je tu vězení od jednoho dne do jednoho měsíce nebo peněžitý trest od 50 Kč do 10.000 Kč, a byl-li čin spáchán po živnostensku, t u h é v ě z e n í od 14 dnů do 6 měsíců; vedle n ě h o může býti uznáno i na trest peněžitý od 50 Kč do 10.000 Kč.« Již z tohoto slovního znění, zejména obratu »vedle n ě h o«, je jasně patrné, že třebas obě trestní sazby jsou obsaženy v jedné větě, možnost uložení vedlejšího trestu peněžitého podle poslední věty tohoto odstavce vztahuje se pouze na druhou trestní sazbu, to jest na případy, kdy čin byl spáchán po živnostensku. Kdyby byl zákon chtěl umožnit uložení vedlejšího trestu peněžitého i v případech první trestní sazby § 20 cit. zák. — ovšem přirozeně pouze v případech, kdy jako hlavní trest byl uložen trest na svobodě a ne trest peněžitý — byl by to naznačil — jako v posledním odstavci § 18 cit. zák. — obratem »vedle trestu na svobodě«. Ježto tak neučinil, je zřejmo, že měl na mysli možnost uložení vedlejšího trestu peněžitého pouze v případech druhé sazby § 20 cit. zák., kde je stanoven výlučně trest na svobodě a kde tudíž nebylo třeba obmezení »vedle trestu na svobodě«. Jestliže zákon čís. 241/1922 Sb. z. a n. v § 18, posl. odst., stanoví uložení vedlejšího trestu peněžitého (třebas obligatorní) pouze v případech, kdy pachatel jednal ze zloby, není pochyby, že také uložení vedlejšího trestu peněžitého (fakultativní) podle § 20 cit. zák. je zákonem stanoveno pouze pro případy, kdy pacha-

tel jednal po živnostensku. Zákon zřejmě chtěl v těchto případech vedlejším peněžitým trestem postihnouti prospěch pachatelem z trestného činu získaný.

Poněvadž v souzeném případě nešlo (ani podle obžaloby, ani podle výroku porotců) o páčání činu po živnostensku a porotní soud také neuložil trest výslovně podle druhé sazby § 20 cit. zák., je zřejmo, že porotní soud vyměřil obžalovanému trest podle první sazby § 20 cit. zák. a vedlejší trest peněžitý uložil jsa v mylném domnění, že možnost uložení vedlejšího trestu peněžitého je dána i v případě uložení trestu podle první sazby § 20 cit. zák. Tím, že uložil vedlejší trest peněžitý, ač zde nebyla a také výrokem porotců nebyla zjištěna okolnost v zákoně jmenovitě uvedená (spáchání činu po živnostensku), za které jediné lze vedle trestu hlavního uložit vedlejší trest peněžitý, porotní soud vykročil z mezí zákonné trestní sazby a zatížil svůj výrok o trestu zmatkem podle § 344, čís. 12 tr. ř. Odůvodněné zmáteční stížnosti bylo proto vyhověti, výrok o trestu zrušiti a obžalovanému uložit znovu trest. Tento trest byl vyměřen podle první sazby § 20 cit. zákona.

Čís. 5815.

Obžalobu podanou pro dolosní přečin podle § 14, čís. 3 zákona na ochr. rep. má soud podle předpisu §§ 262, 267 tr. ř. posouditi též s hlediska opominutí podle čl. III, čís. 5 zákona čís. 142/1868 ř. z. ve znění § 42 zákona na ochr. rep., napovídají-li základ obžaloby tvořící skutečnosti, zbývající po odpadnutí subjektivní složky skutkové podstaty uvedeného přečinu, tento kulposní přestupek.

(Rozh. ze dne 9. února 1937, Zm II 588/36.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmáteční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný podle § 259, čís. 2 tr. ř. zproštěn obžaloby pro přečin rušení obecního míru podle § 14, čís. 3 zákona na ochr. rep., zrušil napadený rozsudek a přikázal věc okresnímu soudu, aby o ní znovu jednal a rozhodl.

Důvody:

Podle rozsudku nalézacího soudu vyložil obžalovaný v návěstní skřínce lidové strany, na domě upevněné, otevřenou ilustrovanou brožuru »Hrobaři Ruska«, jejíž obsah v jednotlivých částech po objektivní stránce zakládá skutkovou podstatu přečinu podle § 14, čís. 3 zák. na ochr. rep., a denně v ní obracel listy, aby veřejnost postupně obeamoval s celým obsahem brožury. Rozsudek nedospěl k závěru, že tato činnost obžalovaného byla provázena úmyslem popuzovati k zášti proti československým židům pro jejich národnost, rasu a náboženství, a tento výrok o nedostatku subjektivní stránky zažalovaného přečinu podle § 14, čís. 3 zákona na ochr. rep. není zmáteční stížností státního zastupitelství napaden. Stížnost však pod číselným označením zmátečnosti podle § 281,